

ПОБАЧИТИ МАЙСТЕРНІСТЬ УЧИТЕЛЯ: СЕРТИФІКАЦІЯ ЯК ШЛЯХ ДОВІРИ, А НЕ ІНСТРУМЕНТ КОНТРОЛЮ

Юлія Романенко

Що таке сертифікація педагогічних працівників

Зовнішнє оцінювання професійних компетентностей учителя — ст. 51 Закону України «Про освіту», Положення, затверджене Кабінетом Міністрів України (постанова № 1190, у редакції від 14.01.2025).

Мета

Виявити й заохотити педагогів із високим рівнем майстерності, поширити їхній досвід

Добровільність

Рішення самого вчителя; відмовитися можна на будь-якому етапі

Успішна спроба

Автоматично зараховується як атестація — категорія чи звання + 20% надбавка

Неуспішна спроба

Жодних наслідків для атестації, посади чи подальшої роботи

Незалежне тестування як етап сертифікації

1

незалежне
тестування
учасників
сертифікації -
УЦОЯО

2

самооцінювання
учасниками
сертифікації власної
педагогічної
майстерності - **ДСЯО**

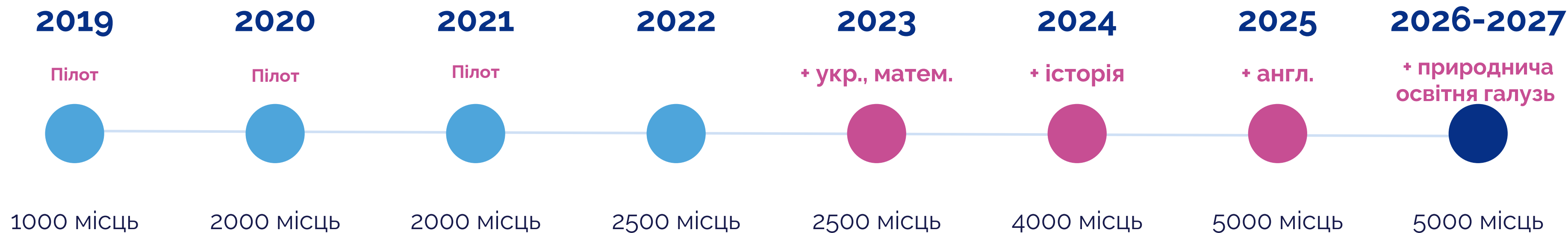
3

вивчення
практичного досвіду
роботи учасників
сертифікації - **ДСЯО**

Від пілоту на 1000 учителів до системи на 5000

≈ **15 000**

вчителів і вчительок узяли участь у сертифікації за 2019–2025 роки (6,5 % вчительства країни)

3190

учасників дійшли до незалежного тестування у хвилі 2026 року (з 3511 зареєстрованих)

Маніпулятивні висновки на основі отриманих даних

Сертифікація може бути інструментом рейтингування вчительства

Сертифікація може бути інструментом маніпулятивних суджень щодо фахових знань та вмінь учительства в цілому

Кожний другий вчитель математики провалив перший етап сертифікації: в якому регіоні України ситуація найгірша

Ольга Вікторівна
4.03.2025 10:05
49,2 т.

Моя Школа

Пів тисячі шкільних учителів не пройшли сертифікацію

Опубліковано: 06.03.2025 Автор: Бабій Ірина

Найкраще тести склали вчителі української мови Херсонщини і Луганщини.

Перший етап сертифікації пройшли 1717 педагогів із 2240 зареєстрованих. Це вчителі початкових класів, української мови і літератури, математики, історії та громадянських дисциплін. Найкраще із тестами впоралися філологи Луганщини і Херсонщини. Найгірші результати у вчителів математики. Такі результати оприлюднив Український центр оцінювання якості освіти, пише «Освіторія».

«Ті учасники, які за підсумками цього етапу – незалежного тестування фахових знань та вмінь педагогічних працівників – набрали менше 60% максимальної кількості тестових балів, вважають такими, що не склали іспиту, відтак їх не допущено до участі в наступному етапі», – пояснює УЦОЯО.

Оприлюднено невтішні результати першого етапу сертифікації 2024 року

Тільки 57% педагогів, які зареєструвалися для участі у незалежному тестуванні, змогли подолати його перший етап. Зокрема, із 506 зареєстрованих вчителів математики лише 187 успішно пройшли оцінювання.

Перший етап сертифікації — незалежне тестування фахових знань та вмінь педагогічних працівників успішно пройшли 1436 педагогів. З них: учителів початкових класів — 776, української мови і літератури — 473. Про це повідомляє Український центр оцінювання якості освіти. Найкращі результати показали вчителі української мови та літератури. Таким чином, вони склали найбільше завдань.

МАНІПУЛЯЦІЯ

Раціональні висновки на основі отриманих даних

Сертифікація сприяє створенню професійних спільнот та обміну педагогічним досвідом.

Асоціація сертифікованих педагогічних працівників

Сертифікація є мотиваційним рушієм професійного розвитку та самовдосконалення

Сертифікація є одним з механізмів підвищення престижу професії

Сертифікація живе не в постановах, а в історіях людей

Питання тесту мене вразили. Інформація абсолютно за межами компетенції вчителя початкових класів, скоріше на загальну ерудицію. Приміром, про певну унікальну дорогу у Франції вчителі могли знати хіба що з книг чи передачі «Орел і Решка». Та я не можу сказати, що вони були важкі.

Ця процедура примусила переглянути свої погляди на власний розвиток.

Зробила для себе висновок: треба вміти відволікатися від роботи і здобувати нові враження, читати книги, а не лише підручники, спілкуватися за інтересами.

Сертифікація — гарна новація. А пілотна процедура на те і існує, щоб виявити недоліки та виправити.

Впевнена, що кожен, хто наважився — супервчитель. Ми не боїмося нового, а зустрічаємо його із широко відкритими очима. Давайте будемо змінюватися разом з нашими учнями! І якщо для цього треба проглянути інші предмети, ми легко впораємося.

Ольга Мірошникова, вчителька початкових класів київської школи № 294, учасниця сертифікації у 2019 році, зараз заступниця директора Українського інституту розвитку освіти

Сертифікація живе не в постановах, а в історіях людей

*учителька початкових класів Івано-Франківської школи №7,
учасниця сертифікації 2020 року*

“На саме ЗНО ми прийшли як звичайні учні, здали всі речі, телефони, – пригадує Леся Павлюк. – У нас було 3 години для сотні запитань. Цього мало. Якщо на пробному ЗНО час ще й залишився, то на звичайному я закінчила майже тоді, коли він вичерпався. Запитання були об’ємними. А ще були такі, на які, на мій погляд, могло бути кілька правильних відповідей. Тому треба було обирати, яка з них правильніша”. Після тестування пані Леся з подругами обговорювали відповіді. Що більше подруги про це говорили, то більше засмучувались. Втім, зробили висновок, що таки треба було керуватись програмою тестування з порадами. Там, мовляв, і йдеться про те, що буде з педагогіки, що з методик викладання, а що – з природознавства.

Незважаючи на те, що процес сертифікації – нелегкий, пані Леся каже, що спробувати треба. Адже сертифікація не дозволяє стояти на місці. А вчителі, які зареєструвалися, шукають нові методи роботи з дітьми, які раніше не впроваджували. Це – додатковий стимул, аби ставати кращими. Також важлива підтримка від колег, адміністрації, друзів.

Дані сертифікації — лише один зріз. Як їх застосовують уже сьогодні

1

Освітні програми ЗВО

Оновлення програм підготовки педагогів на основі реальних результатів

2

Курси ІППО

Програми підвищення кваліфікації в інститутах післядипломної освіти

3

Провайдери профрозвитку

Курси професійного розвитку від різних провайдерів

Але про умови, в яких народжується ця майстерність, — навантаження, вигорання, підтримку — сертифікація мовчить.